

บทที่ 5

บทสรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราการเสียชีวิตและสาเหตุการเสียชีวิตของผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตที่ได้รับการรักษาในมิ 2533 จำนวน 43 คน โดยการแจกแจงแบบครบถ้วน เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสัมภาษณ์และการตรวจปัสสาวะ เพื่อหาอนุพันธ์พื้นแบบ EMIT สถิติที่ใช้ได้แก่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยผลการศึกษาพบว่า

1. อัตราการเสียชีวิตในเดือนมีนาคม-พฤษภาคม 2534 เท่ากับร้อยละร้อย
2. สาเหตุการเสียชีวิต พบว่าส่วนใหญ่ไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุที่แท้จริง สาเหตุทางกาย ร้อยละร้อยได้แก่ ทนต่อการขาดยาไม่ได้ เจ็บป่วย (ท้องเดิน เบื่อไข้) สาเหตุทางจิตใจร้อยละร้อยได้แก่ มีความต้องการเพศ ไม่มั่นใจในตนเอง สาเหตุทางครอบครัว ร้อยละ 46.51 ได้แก่ ไม่มีใครดูแลคนในบ้าน ไม่ยอมรับคนในบ้านรังเกียจ คนในบ้านใช้ฝืนเป็นประจำ สาเหตุทางสังคม ร้อยละร้อยได้แก่ มียาเสพติดขายในหมู่บ้าน ซื้อได้ง่าย และมีผู้นำมาขายให้ที่บ้าน คบเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด ทำหน้าที่ไปซื้อยาเสพติดให้เพื่อน มีอาชีพขายยาเสพติด และได้รับยาเสพติดเป็นค่าจ้าง
3. ชนิดของยาเสพติดที่ใช้เปลี่ยนไป คือ เปลี่ยนจากฝิ่นไปใช้เฮโรอีน ก่อนการบำบัดรักษาใช้ฝิ่นร้อยละ 48.84 (21 คน) ใช้เฮโรอีน ร้อยละ 25.58 (11 คน) เมื่อกลับไปเสพซ้ำใช้ฝิ่นร้อยละ 34.88 (15 คน) ใช้เฮโรอีน ร้อยละ 60.47 (26 คน)
4. ค่าใช้จ่ายในการซื้อยาเสพติด ประมาณได้ว่าวันละ 5,260 บาท คือ ซื้อฝิ่น 1,760 บาท (เฉลี่ย 88 บาท/คน/วัน) ซื้อเฮโรอีน 3,500 บาท (เฉลี่ย 152 บาท/คน/วัน)
5. นอกจากนี้ยังพบว่าได้มีการนำกระบอกฉีดยาและเข็มฉีดยาที่ใช้แล้วไปฉีดเฮโรอีนร่วมกันระหว่างผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน

การศึกษาคั้งนี้ เสนอแนะว่า ในการป้องกันการเสพซ้ำของผู้ติดฝิ่น และเฮโรอีนใน บ้านห้วยน้ำดัง ควรค้นหาสาเหตุการเสพซ้ำที่แท้จริง ให้ความรู้เรื่องพิษภัยของเฮโรอีน และการ ใช้เข็มฉีดยาและกระบอกฉีดยาร่วมกัน ค้นหาเหตุที่เปลี่ยนจากการใช้ฝิ่นไปใช้เฮโรอีน ค้นหา สาเหตุที่เฮโรอีนระบาดเข้าสู่หมู่บ้านนี้ ประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐเช่น 6 กระทรวง หลัก เพื่อป้องกันมิให้มีการซื้อขายเฮโรอีนในหมู่บ้าน ควรมีการปราบปรามและลงโทษผู้ขายฝิ่น และ เฮโรอีนในหมู่บ้าน

อภิปรายผลการศึกษา

อัตราการเสพซ้ำของผู้ติดฝิ่นและเฮโรอีน ในการศึกษาครั้งนี้ การเลิกเสพยาเสพติด ภายหลังการบำบัดรักษา 1 เดือน ร้อยละ 39.64 ซึ่งต่ำกว่ารายงานของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด ภาพเหนือเชียงใหม่ ซึ่งศึกษาที่บ้านต้นลุง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เลิกเสพร้อยละ 55.67 เนื่องจากว่าหมู่บ้านห้วยน้ำดังเป็นหมู่บ้านที่มีปัญหาเสพติดมากกว่าบ้านต้นลุง

อัตราการเสพซ้ำภายในหนึ่งปี จากการศึกษาครั้งนี้คิดเป็นร้อยละร้อย ซึ่งสูงกว่าการ ศึกษาของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่ ได้ศึกษาที่บ้านแม่แรมในปี 2532 อัตราการเสพซ้ำ ร้อยละ 51.35 เนื่องจากบ้านแม่แรมเป็นชาวเขาเผ่าม้ง บ้านห้วยน้ำดัง เป็นชาวเขาเผ่าลีซอ

จากการศึกษาคั้งนี้พบว่าสาเหตุการ เสพซ้ำส่วนใหญ่เกิดจากการทนต่อการขาดยาไม่ได้ ร้อยละ 72.09 และมีความต้องการเสพ ร้อยละ 72.09 เนื่องจากจำนวนปีของการ ใช้ยาเสพติด เฉลี่ย 12.5 ปี ส่วนใหญ่ใช้ยาเสพติดอยู่ในช่วง 5-9 ปี จำนวน 11 คน ร้อยละ 25.58 ใช้นาน 20-24 ปี จำนวน 10 คน ร้อยละ 23.26 และเกิน 25 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน เพียงร้อยละ 6.98

สาเหตุการกลับมาเสพซ้ำในกลุ่มประชากรที่ศึกษา รองลงมาคือ มียาเสพติดขายในหมู่บ้าน ซื้อง่าย และมีผู้นำยาเสพติดมาให้ที่บ้าน ร้อยละ 46.51 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สมศักดิ์ ศุภวิธานกุล และคณะ จากการซักถามคณะกรรมการหมู่บ้าน และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ต่าง

ให้ความเห็นว่า สาเหตุการเสียหายของกลุ่มประชากรที่ศึกษาคือ อิทธิพลจากผู้ค้ายาเสพติดในหมู่บ้าน ซึ่งส่วนใหญ่มีฐานะดี บางรายได้รับอิทธิพลจากภายนอกหมู่บ้านด้วย การที่ชาวเขาเลิกเสพยาเสพติด ทำให้ผลประโยชน์ของพวกเขาลดลง ได้มีการข่มขู่ผู้ติดยาเสพติดและกรรมการหมู่บ้าน นอกจากนี้ประชากรที่ศึกษาให้ข้อมูลว่า ทำหน้าที่ซื้อยาเสพติดให้เพื่อน จำนวน 3 คน ร้อยละ 3.85 มีอาชีพขายยาเสพติด จำนวน 2 คน ร้อยละ 2.56

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อมูลสาเหตุการเสียหายของประชากรที่ศึกษาบางราย ไม่ยอมให้คำตอบ หรือไม่บอกสาเหตุที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสมศักดิ์ ศุภวิธานกุล และคณะ ที่พบว่า ผู้ป่วยจำนวนมากไม่ยอมเปิดเผยสาเหตุที่แท้จริง โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีผู้มีอิทธิพลเป็นผู้ค้ายาเสพติด

การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการใช้ฝิ่นไปใช้เฮโรอีน พบว่ากลุ่มประชากรที่ศึกษาได้มีการเปลี่ยนจากการใช้ฝิ่นเป็นใช้เฮโรอีน คือก่อนการรักษา มีผู้ใช้ฝิ่นจำนวน 21 คน ร้อยละ 48.84 หลังการรักษากลับไปใช้ฝิ่นจำนวน 15 คน ร้อยละ 34.88 ในขณะที่ก่อนรักษาใช้เฮโรอีน จำนวน 11 คน ร้อยละ 25.58 หลังการรักษาและไปใช้เฮโรอีน จำนวน 26 คน ร้อยละ 60.47 สำหรับกลุ่มที่ใช้ฝิ่นและเฮโรอีนก่อนการรักษา จำนวน 11 คน ร้อยละ 25.58 หลังการรักษากลับมาใช้ฝิ่นและเฮโรอีนเพียง 2 คน ร้อยละ 4.65 เมื่อพิจารณาจากข้อมูลเหล่านี้แล้ว เป็นที่น่าวิตก เพราะเป็นการใช้ยาเสพติดที่แรงขึ้นประการหนึ่ง และทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจของครอบครัว เช่น การใช้ฝิ่น 2-6 มู (1.5-9 กรัม) ต่อวัน จะเสียค่าใช้จ่ายเฉลี่ยวันละ 55 บาท ต่อกลุ่มที่ใช้ฝิ่นจำนวน 20 คน คิดเป็นเงินร้อยละ 1,760 บาท ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการซื้อเฮโรอีนต่อคนต่อวัน จำนวน 2-6 หลอด/ตัว เฉลี่ย 152 บาทต่อกลุ่มที่ใช้เฮโรอีน 23 คน คิดเป็นเงินร้อยละ 3,500 บาท นั่นคือ ใน 1 วันจะเสียเงินซื้อยาเสพติดทั้งสิ้น 5,260 บาท ซึ่งเป็นจำนวนไม่น้อยเลย ในขณะที่รายได้ของประชากรที่ศึกษาไม่พอใช้ จำนวน 37 ครอบครัว 86.05 และพอใช้จำนวน 6 ครอบครัว ร้อยละ 13.95 ทำให้เกิดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ

รายได้ของครอบครัวจะหมดไปเนื่องจากการซื้อขายเสพติด บุคคลในครอบครัวจะเดือดร้อนและอดอยาก

ผลเสียทางด้านสุขภาพอนามัยของการใช้เฮโรอีน นอกจากจะทำให้ร่างกายทรุดโทรมแล้วประการสำคัญที่สุด ในขณะนี้ คือ การติดโรคเอดส์ และโรคตับอักเสบ จากการใช้เข็มและกระบอกฉีดยาร่วมกัน ผู้ทำการศึกษาได้รับข้อมูลจากพนักงานสุขภาพชุมชนว่า กระบอกฉีดยา และเข็มฉีดยาที่ใช้แล้ว ได้นำไปฝังไว้ แต่ปรากฏว่ามีการขุดขึ้นมาแล้วนำไปฉีดเฮโรอีน พนักงานสุขภาพชุมชนได้ตามไปจนพบได้ อธิบายถึงผลเสียที่จะเกิดขึ้นและข้อร้องไม่ทำเช่นนั้นอีก พนักงานสุขภาพชุมชนได้แก้ปัญหาโดยนำกระบอกฉีดยา และ เข็มฉีดยามาทิ้งในตัวเมือง

การป้องกันและควบคุมการใช้เฮโรอีนในหมู่บ้านจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ควรได้มีมาตรการที่เหมาะสม เช่น ให้ความรู้เกี่ยวโทษ พิษภัยของเฮโรอีนรวมทั้งโรคติดต่อที่เกิดจากการใช้กระบอกฉีดยา และ เข็มฉีดยาร่วมกันในกลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดในหมู่บ้าน ผ่านเสียงตามสาย โดยใช้ภาษาท้องถิ่น (ลีซอ กระเหรี่ยง) กรรมการหมู่บ้านควรรับรู้และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานแก้ไข ปัญหาเหล่านี้ให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมทางแต่ละเผ่า

การป้องกันและควบคุมการใช้สารเสพติดในหมู่บ้านนี้ในระยะยาว ควรคำนึงถึงกลุ่มนักเรียน และกลุ่มวัยรุ่นด้วย โดยจัดให้มีความรู้และมีภูมิคุ้มกันต่อยาเสพติด วิธีการดำเนินงานนั้นควรเป็นวิธีที่ให้ชุมชน มีส่วนร่วมมากที่สุด โดยมีหน่วยงานของรัฐ 6 กระทรวงหลักให้การสนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ การปราบปราม และเพิ่มโทษรุนแรงแก่ผู้ผลิต ผู้ค้ายาเสพติดในชุมชน ห้ามไม่ให้มีการจำหน่ายยาเสพติดในหมู่บ้าน เป็นมาตรการอันหนึ่งซึ่งสำคัญที่จะป้องกันการกลับไปเสพซ้ำของผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้านนี้ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป ควรจะได้มีการศึกษาที่มุ่งเน้นด้วยคุณภาพให้มากขึ้น ซึ่งได้แก่

1. การศึกษาเฉพาะราย (case study) เพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมในการกลับมาเสพซ้ำของผู้ใช้ยาเสพติด
2. ศึกษาต้นทุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด ในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดในแต่ละรายต่อครั้ง
3. ควรจะศึกษาในหมู่บ้านอื่น ๆ ที่มีปัญหาการเสพซ้ำ หรือศึกษาในเผ่าต่าง ๆ เพื่อจะได้ขนาดตัวอย่างมากขึ้น